

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Святенко Т.С.

*Науковий керівник: Онісіфорова В.Ю., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В сучасних умовах розвитку економіки України все більшої актуальності набувають проблеми функціонування спрощеної системи оподаткування результатів діяльності підприємств. Така ситуація пов'язана з великою кількістю підприємців, які використовують в своїй діяльності таку форму оподаткування, та значними наслідками її функціонування для національної економіки в цілому та формування місцевих бюджетів.

Говорячи про спрощену систему оподаткування, слід зауважити, що в процесі свого існування вона пройшла декілька етапів розвитку, на кожному з яких вносилися певні корективи, які відповідали поточному стану економіки держави та підсилювали рівень контролю за діяльністю підприємців. Вперше положення спеціальних умов оподаткування було впроваджено 1993 року для працівників ринків та поширено на галузь сільського господарства. В подальшому 1999 року виникає саме поняття «єдиного податку», який поширюється на значно більшу кількість підприємців різних видів діяльності. В подальшому спрощена система оподаткування розвивалася поетапно в напрямку виділення окремих груп суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до особливостей здійснення ними господарської діяльності. З 2018 року система існує у вигляді виокремлення чотирьох груп суб'єктів підприємницької діяльності з різними умовами оподаткування та обмеженням стосовно виду діяльності.

Виникнення спрощеної системи оподаткування свого часу відповідало вимогам економічної ситуації та було виходом для економіки держави в напрямку стимулювання підприємницької діяльності, однак поступово з розвитком економіки така система отримала не лише позитивні, але й деякі негативні наслідки для розвитку національної економіки України.

До головних переваг для розвитку економіки, які протягом свого існування показала спрощена система оподаткування, належать:

- значна активізація ділової активності;
- скорочення рівня безробіття за рахунок створення нових робочих місць і самостійну зайнятість населення.

Однак протягом подальшого поширення система спрощеного оподаткування почала приносити і негативні результати, а саме:

- спрощена система оподаткування стала використовуватися як інструмент мінімізації податкового навантаження та сплати мінімального розміру єдиного соціального внеску навіть підприємствами, які за обсягами діяльності у разі ведення «прозорої» роботи не відносяться до малих;

- зловживання роботодавцями при оформленні працівників у вигляді фізичних осіб підприємців, з якими вони співпрацюють, а не у вигляді найманих працівників, в результаті чого виникає недоотримання місцевими бюджетами податку з доходів фізичних осіб;

- скорочення надходження коштів до фондів соціального страхування, в результаті чого виникає потреба у їх додатковому фінансуванні;

- спрощена система оподаткування у торгівлі стимулює до підвищення рівня торгівельних націнок та зростання загального рівня цін через прив'язку в деяких групах розміру податку до обсягів отриманого доходу.

Таким чином, існування спрощеної системи оподаткування результатів діяльності підприємств все ще не втрачає своєї актуальності в багатьох галузях національної економіки України. Ліквідація такої системи оподаткування призведе до значного соціального напруження та стрімкого зростання рівня безробіття. Однак подальше функціонування спрощеної системи оподаткування, не зважаючи на протести підприємців, вимагає підвищення ступеню контролю за діяльністю підприємств, які її використовують.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Сефер О.Л.

Науковий керівник: Халіна В.Ю., к.е.н., доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

У всіх державах-членах ЄС основними і найпоширенішими способами отримання освіти у сфері публічних закупівель є післядипломна освіта та періодичні короткострокові навчальні курси (тривалістю від 1 дня до 2 тижнів). Ступінь магістра публічних закупівель можна отримати лише в кількох державах-членах, і відповідні курси навчання просуються на міжнародному рівні. У більшості країн публічні закупівлі викладаються як академічна дисципліна, що входить до програм навчання за іншими спеціальностями. Як правило, її вивчають на юридичних факультетах університетів [1].

Слід зазначити, що існуючі освітні програми в університетах ЄС можуть бути адаптовані та впроваджені і у вітчизняне навчання, деякі методи навчання слід застосовувати без змін, оскільки вони довели свою ефективність.

На сьогоднішній день в Україні вже існує позитивний досвід магістерських освітніх програм в сфері публічних закупівель. Так, у Харківському національному університеті будівництва та архітектури професіоналізація здійснюється з 2017 року. З 2020 року впроваджується освітня програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти «Публічні закупівлі» в рамках спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», яка повністю покриває всі необхідні компетентності, якими має володіти фахівець з публічних закупівель.

Професіоналізація в загальному розумінні можна розглядати як процес оволодіння професійними вміннями, знаннями, навичками та